

на клавіатурі, це потребує якогось часу. Тому була вигадана особлива знакова система, яка використовується в текстових повідомленнях, тобто звичайною мовою. За допомогою цих знаків можна показати вираження своєї особи або свій настрій. Такі «личка» називають «смайликами» – від англ. smile – сміятися, посміхатися. Такі «терміни» не вимагають перекладу й універсальні в будь-якій мові: :) – *я радий*; :(– *я невдоволений*; :-(- – *сумно*; :-/ – *мені байдуже*; =(= – *цілую* та ін.

Підсумовуючи, можна сказати, що комп'ютерний сленг є невід'ємною складовою сучасної української мови. Комп'ютерний сленг у більшості випадків являє собою англійські запозичення. Існування комп'ютерного сленгу дозволяє фахівцям не тільки відчувати себе членами якоїсь замкнутої спілки, але і дозволяє їм розуміти один одного з півслова; служить елементарним засобом комунікації.

Бондарчук І.
НМетАУ

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У НЕГУМАНІТАРНИХ ВНЗ

Невід'ємною складовою системи освіти є навчальні дисципліни, спрямовані на розвиток мовленнєвої вправності, адже мовнокомунікативна компетенція є умовою професійної успішності студента як суб'єкта майбутньої професії, обраної ним. Гіперактуальною задачею в процесі ефективного, інтенсивного навчання студентів вищих технічних закладів освіти є створення мотивації до ґрунтовного вивчення мови. У наш час підхід більшості з них є занадто прагматичним: іноді знання мовних норм на рівні орфографії й пунктуації безпідставно вважається необхідним лише для успішного складання ЗНО. Подальший розвиток і вдосконалення індивідуального мовлення, впевнене володіння усіма мовними засобами цікавить майбутніх аспірантів-гуманітаріїв, але не аспірантів технічних спеціальностей.

Нагальною методологічною потребою є змінити думку студентства, яке повинно усвідомити визначну роль мови у житті людини, розуміти, що мовна майстерність є шляхом до професійного становлення та зростання, запорукою всебічної реалізації творчих здібностей особистості. Сьогодні для молоді інформаційною домівкою є динамічна мережа Internet, а не бібліотеки, тож знайомство з можливостями сучасної техніки часто цінується більше, ніж долучення до лінгвістики, як структурної, так і класичної. Тому головним завданням викладача-словесника залишається культурно-мовне виховання студентської аудиторії негуманітарних ВНЗ. Загальновідомим у мовознавстві є факт, що сучасна лінгвістика виділяє такі рівні мовної особистості: вербально-семантичний, лінгвокогнітивний і мотиваційно-прагматичний. Оскільки вербально-семантичний рівень – це володіння різними мовними нормами, а лінгвокогнітивний рівень репрезентує індивідуальну мовну картину світу, і вихід на мотиваційно-прагматичний рівень забезпечує вільне володіння мовою у будь-якій комунікативній ситуації, зрозуміло, що вищезазначені рівні є об'єктивно-актуальними для майбутнього професіонала у будь-якій сфері.

Існують інші підходи до мовної характеристики особистості. С. Караванський виділяє чотири типи компетенції: мовна, мовленнєва, соціокультурна й функціонально-комунікативна. Як зазначає мовознавець, мовна компетенція включає знання орфоепічних, орфографічних, лексичних, словотворчих, граматичних та стилістичних норм; мовленнєва компетенція реалізується під час аудіювання, говоріння, читання, письма; соціокультурна компетенція передбачає знання з національної культури, історії, економіки. Найвагомішою, за визначенням С. Караванського, є функціонально-комунікативна компетенція – вміння послуговуватися мовними засобами для створення текстів різної стильової приналежності. У дослідженнях з сучасної лінгводидактики, також використовується модель мовної особистості, у якій розрізняється мовна, мовленнєва, предметна, прагматична й комунікативна компетенції.

На заняттях з української мови (за професійним спрямуванням) зі студентами вищої школи викладач має використовувати і тренувати всі названі рівні мовної особистості студента. Завданням тренувальних вправ на практичних заняттях і семінарах є подальший розвиток комунікатив-

ної вправності молоді, закріплення навичок усіх видів мовленнєвої діяльності, які були опановані у середній школі та підвищення культури мовлення. Обов'язковими на кожному практичному занятті є вправи, спрямовані на очищення мовлення українського студентства від сумнозвісного суржику – явища, яке знижує якість не тільки мовлення, але й думки, адже мовленнєвий та мисленнєвий процеси взаємопов'язані. Розвитку мовного самоконтролю студентів сприяє регулярне проведення усного колективного виявлення та виправлення мовних помилок, спричинених російсько-українською інтерференцією, у запропонованих викладачем словоформах, словосполученнях, реченнях, робота за індивідуальними картками з деформованим текстом з метою його редагування тощо.

Вважаємо ефективним залучення студентів до аналізу помилок мови засобів масової інформації та реклами: самостійно аналізуючи мовне оточення студент звикає до свідомого ставлення до слова. Такий досвід надалі захистить його індивідуальне мовлення від негативного зовнішнього впливу.

Бондарь М.
НТУ «ХПИ»

СРАВНЕНИЕ ТЕОРИЙ ЭКВИВАЛЕНТНОСТИ ДЖ. КЭТФОРДА И Ю. НАЙДЫ

Центральной проблемой теории перевода является раскрытие понятия переводческой эквивалентности. Рассмотрим теории *Дж. Кэтфорда* и *Ю.Найды*, выясним их недостатки и преимущества, проведем сравнение.

По мнению Дж. Кэтфорда, эквивалентность должна определяться эмпирически, путем сопоставления реально выполненных переводов с их оригиналами. Преимущество теории: возможность использования опыта, что значительно облегчает подбор эквивалентов и перевод текста. Недостатки теории: не учитывается реакция реципиента перевода; исключение эмоционального фактора реципиента; невозможность формального соответствия эквивалентов; низкая скорость перевода; эквиваленты не будут иметь одинаковые значения, т.е. значения эквивалентных единиц не бу-